

Vijftien jaar geleden lagen de oevers van de Zaan er wat troosteloos bij. Een aantal bedrijven was vertrokken van de historische vestigingsplaats en de woningen hadden zich in de loop der tijd van het water afgekeerd. Er moest iets gebeuren, dat was duidelijk. Daarom nam de gemeente in 1989 het initiatief tot een gezamenlijke aanpak van de Zaanoevers. De samenwerking met bedrijven, ontwikkelaars en andere overheden had resultaat; vijftien jaar later zijn er heel wat pareltjes ontstaan langs de Zaan. In een serie van vier artikelen vertellen betrokkenen hun verhaal. Deze week is dat Gé Sombroek van Bouwbedrijf Somass.

'De eerste tijd dat we hier zaten was het net vakantie'. Het kantoor en de werkplaats van Somass ligt in een bocht van de Zaan aan de Lagedijk in Zaandijk. Aan de overkant schittert de Zaanse Schans en als Gé Sombroek 's morgens vroeg werkoverleg heeft met zijn partner Gerrit van Assema zien ze de zon aan de overkant opkomen.

Restauratie

Zesentwintig jaar geleden besloten Gé en Gerrit voor zichzelf te beginnen. Na een paar jaar 'gewoon' timmerwerk te hebben gedaan, kwamen ze in aanraking met de restauratie van een oud Zaanse huisje. 'Dat was echt vakwerk en we besloten ons daarin te gaan specialiseren. We maakten van een vervallen pand weer iets fantastisch en zo krijg je een goede naam. Later hebben we het bedrijf uitgebreid met het bouwen van replica's. Veel mensen willen immers wonen in zo'n oud Zaanse huisje, maar zoveel staan er niet meer. Het specifieke aan de Zaanse bouwstijl is het hout, de eenvoudige bouwmethode en de vaste verhoudingen van dakhelling en ramen.'

Saigon

Vijftien jaar geleden kocht Somass het rijstpakhuis Saigon in Wormerland. Het industrieel erfgoed werd gerestaureerd en daarin kwamen bedrijven. 'Dat was in de tijd van de start van het Zaanoeverproject', herinnert Gé Sombroek zich. 'Toen de restauratie klaar was, kwamen betrokkenen bij het Zaanoeverproject langs varen in een rondvaartboot. Formeel hoort Saigon niet tot de gemeente Zaanstad, maar het werd wel gezien als voorbeeld hoe je kunt omgaan met industrieel erfgoed.'

Oud en nieuw

Hoewel Gé is gespecialiseerd in restauratie van oude Zaanse panden, is hij zeker niet vies van nieuwbouw. 'Oud en nieuw kunnen elkaar juist goed versterken. Wij bouwden bijvoorbeeld drie replica's naast het hypermoderne Zaantheater. Je moet niet de hele Zaanstreek vol bouwen met groene huisjes. Maar op bepaalde plekken brengen ze wel de karakteristieke sfeer van de Zaanstreek terug. In combinatie met de grote fabrieken, want er moet ook worden gewerkt.' Het Zaanoeverproject heeft volgens Gé al veel goeds opgeleverd: 'De herontwikkeling van De Adelaar en Verkade is echt geweldig'. Voor een aantal andere plekken heeft hij ook nog wel ideeën. Op De

Hemmes ziet hij het liefst een museumhaven en het Jacob Vischterein is zeer geschikt voor moderne Zaanse architectuur. In hout natuurlijk. 'Met dergelijke projecten kun je ook meer toeristen naar de Zaan trekken', aldus de enthousiaste Zaankanter.

Werken aan de Zaanoevers

Aantal bedrijven langs de Zaan	841
Aantal grote bedrijven (>10 medewerkers)	ruim 100
Arbeitsplaatsen bij bedrijven aan de Zaan (>12 uur per week)	ruim 5.000